

Stiftelsen Montessori för alla barn
mickew68@gmail.com

2022-11-24

1 (27)

Dnr-2022:6941

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Montessoriskolan Älvkullen belägen i Kungälv kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Montessoriskolan Älvkullen avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framtidsytande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Montessoriskolan Älvkullen i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver arbeta långsiktigt och systematiskt med att utveckla undervisningen. Arbetet behöver ske tillsammans med elever och personal samt dokumenteras.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas bedömningar och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen styr och stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver göra egna bedömningar av verksamheten vid skolenheten som underlag inför beslut om utvecklingsinsatser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **16 juni 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:6941) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Montessoriskolan Älvkullen leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens sammanfattande motivering till bedömning är att det saknas helhetsperspektiv i rektorns uppföljning liksom en analys av hur resultat relaterar till de förutsättningar som ges till lärarna. Dessutom är dokumentationen av arbetet mycket begränsad. Rektorn ger därtill en svag styrning och ledning i hur det pedagogiska arbetet ska bedrivas, liksom i frågor som rör skolans jämställdhetsarbete.

Uppföljning och analys

Det saknas väsentliga delar i rektorns uppföljning för att den ska kunna utgöra en god grund för en analys där såväl framgångsfaktorer som utvecklingsbehov synliggörs. Det underlag huvudmannen inkommit med inför granskningen och rektorsintervju visar att rektorn sammanställer kunskapsresultat i samtliga årskurser och ämnen och därtill vissa förutsättningar i verksamheten så som andel elever med frånvaro, andel elever i behov av särskilt stöd, gruppstorlek och lärartäthet. Emellertid har ingen orsaksanalys gjorts av det underlag som finns att tillgå. Det framgår inte heller hur de utvecklingsområden rektorn fattat beslut om relaterar till de resultat som finns på skolan. När det gäller resursfördelningen förklarar rektorn att de har en hög grundbemannning för att möta behoven som finns men att övrig resursfördelning görs utifrån information som uppkommer i olika möten eller utifrån det lärare framför önskemål om. Intervjuer med rektorn och lärare visar att lärarna inte är delaktiga i något systematiskt kvalitetsarbete. Enligt lärarna har de framfört vikten av att rektorn leder ett sådant arbete och gör dem delaktiga, dock utan framgång.

Rektorn berättar att hen fångar upp signaler om hur undervisningen fungerar genom spontana samtal med elever och lärare samt vid kortare besök i klassrummen. Rektorn menar att goda exempel som framkommer av klassrumsbesöken sprids vidare i lärarkollegiet och att klagomål hanteras av rektorn. Dock använder inte rektorn informationen som hen inhämtar i någon uppföljning och analys. Rektorn har inte heller några andra metoder för att följa upp hur undervisningen bedrivs.

Såväl intervju med rektorn och inskickat underlag från huvudmannen visar att rektorn inte regelbundet och systematiskt följer upp hur värdegrundsuppdraget genomsyrar undervisningen. I skolans likabehandlingsplan, tillika plan mot kränkande behandling, framgår att planen utvärderades föregående läsår. I utvärderingen konstateras att många av de planerade insatserna inte genomförts alls och att likabehandlingsplanen inte uppdaterats på flera år. Dessutom framgår i intervju med huvudmannen att de inte följer upp att en årlig plan mot kränkande behandling upprättas. De har således inte kännedom om att det var flera år sedan planen upprättades och att det planerade arbetet inte genomförts. Skolinspektionen finner det mycket anmärkningsvärt att huvudmannen inte tar sitt ansvar och säkerställer att det sker ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling och att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling. Rektorn följer inte heller regelbundet och systematiskt upp hur elevernas trygghet och studiero är.

Jämställdhetsarbete

Rektorn har låg kännedom om i vilken grad eleverna får samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Som tidigare nämnts i detta beslut saknas många viktiga delar i rektorns uppföljning och analys. Således saknar rektorn, enligt Skolinspektionens mening, också förutsättningar att uppmärksamma könsmönster som riskerar att begränsa eleverna i deras lärande. Såväl lärarintervju, intervju med elevhälsa och rektorn visar att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Rektorn känner visserligen till att det finns variationer i flickors och pojkars resultat men har inte gjort någon analys för att förstå bakgrunden till dessa. Vidare känner rektorn till att det finns personal som bemöter flickor och pojkar olika men har inte fattat beslut om några insatser mot bakgrund av det mer än att individuella samtal förts med personen i fråga. Enligt lärarna får de viss kompetensutveckling i syfte att höja sin medvetenhet om värdegrundsarbetet i stort och de pratar också om jämställdhetsfrågor med varandra. Dock varken leder eller deltar rektorn aktivt i det arbetet. Enligt lärarna har medvetenheten ökat hos var och en av dem till följd av kompetensutveckling och samtalen de har. Det

har emellertid inte mynnat ut i något gemensamt arbets- eller förhållningssätt, metoder eller strategier de ska arbeta med och sedan utvärdera.

I utvärderingen som gjordes av skolans likabehandlingsplan konstateras bland annat att det inte är tydligt hur skolan jobbar med att uppmärksamma könsstereotypiska saker i undervisningen eller hur skolan planerar att arbeta med praotiden och gymnasievalen utifrån ett normmedvetet förhållningssätt. Det framgår också att de behöver arbeta mer med värdegrund och normmedvetet förhållningssätt och hur man ska bemöta elever.

Ledning och organisation

Rektorn ger lärarna goda möjligheter att samverka men följer inte upp om lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen. Det beror enligt rektorn på att förutsättningarna som finns för rektorsuppdraget inte ger tidsmässigt utrymme för ett pedagogiskt ledarskap. De begränsade förutsättningar som rektorn beskriver återspeglas i lärarintervjun där de ofta återkommer till att rektorn inte leder och organiserar arbetet. De lyfter exempelvis att rektorn är med på alla möten men att hen inte leder och styr innehåll eller genomförande. De säger att det är upp till dem själva att ta ställning till olika frågor och komma fram till lösningar. Ofta når lärarna samsyn i olika frågor men de uttrycker att det är svårt eftersom mandatet att fatta beslut ligger hos rektorn. Av intervjuer och av det underlag huvudmannen inkommit med inför granskningen framgår att det finns flera olika forum i vilka lärarna kan samverka med varandra men också med elevhälsan. I dessa forum avhandlas såväl frågor av mer praktisk karaktär som ett kollegialt lärande. Emellertid följer inte rektorn upp att eller hur arbetet som sker där tar sig uttryck i undervisningen. Både rektorn och lärarna anser att den pedagogiska ledningen inte är tillräcklig.

Rektorn ser till att rutiner och arbetssätt är tydliga och finns tillgängliga för alla att ta del av. Däremot är tillämpningen av befintliga rutiner bristfällig. Enligt rektorn har rutiner tydliggjorts både skriftligt och muntligt vid flertalet tillfällen men de tillämpas trots det inte av lärarna. Det handlar bland annat om att rutinen för frånvarorapportering inte praktiseras. Det innebär att rektorn inte får en god överblick över frånvaron och att de inte kan hjälpa eleverna lika snabbt och lätt som de skulle kunna om lärarna följde rutinen. Till saken hör att det enligt skolans kvalitetssammanställning var många elever som hade hög frånvaro under förra läsåret.

Om lärarna får veta att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling agerar de och rapporterar detta till rektorn. Däremot dokumenterar de inte ärendet enligt skolans gällande rutiner. Det är dessutom endast ärenden som rektor benämner som större konflikter som rapporteras till huvudman. Det framgår dock inte av gällande rutin att personalen ska meddela huvudmannen i de fall elever kan ha blivit utsatta för

kränkande behandling av en annan elev. Enligt rutinen gäller den rapporteringsskyldigheten endast i de fall en elev anses blivit utsatt för kränkande behandling av en vuxen på skolan. Huvudmannen har genom påtryckning försökt få personalen att tillämpa rutinen men har inte i övrigt vidtagit några åtgärder för att komma till rätta med problemet.

I intervju med rektorn och personal framgår att det finns rutiner för hur obehöriga lärare ska få stöd i såväl planering som genomförande av undervisningen liksom vid bedömning och betygssättning. De intervjuade anser att rutinen generellt fungerar väl och tillämpas av de lärare som utses som mentorer. Dock framgår att så inte var fallet föregående termin. Då fanns enligt rektorn omotiverade betygshöjningar som en obehörig lärare utfärdade, den obehörige läraren har inte längre kvar sin anställning på skolan. Mer beskrivningar av rektorns arbete med att identifiera avvikelser i betyg finns under området *Bedömning och betyg*.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver arbeta långsiktigt och systematiskt med att utveckla undervisningen. Arbetet behöver ske tillsammans med elever och personal samt dokumenteras.

Det saknas regelbundenhet, systematik och dokumentation av verksamhetens förutsättningar, genomförande och resultat. Det saknas därtill forum i vilka rektorn tillsammans med personal analyserar resultat och enas om utvecklingsåtgärder. Det tar sig bland annat uttryck i att det i många avseenden är upp till varje enskild lärare att se till att arbetet löper på i enlighet med målen för utbildningen, utan ledning av rektorn.

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, analysera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Även vårdnadshavare till elever i skolan ska ges möjlighet att delta i arbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skolinspektionen rekommenderar och förutsätter att rektorn ser till att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med författningarnas krav. Ett systematiskt kvalitetsarbete behöver riktas in mot olika resultatmål i form av olika studieresultat och

resultat avseende elevernas trivsel. Men det behöver också innefatta de mål om genomförande och förutsättningar som definieras enligt skolförfattningarna. Det vill säga hur undervisningen genomförs, hur väl den fungerar och hur ram, villkor och stödstrukturer påverkar elevers och lärares möjligheter att skapa en god undervisning. Mer konkret kan det till exempel handla om att ta reda på i vilken utsträckning undervisningen behandlar värdegrundsarbetet eller hur organisatoriska förutsättningar så som elevhälsa påverkar kvaliteten i verksamheten. De uppgifter om undervisningens genomförande, elevernas resultat och förutsättningar för genomförande som inhämtats i uppföljningen måste analyseras. En analys innebär att bryta ner resultatet och studera skillnader och variationer mellan olika elevgrupper och klasser, ämnen och målområden. Ett ytterligare steg i analysen är att försöka identifiera möjliga orsaker till vad låg måluppfyllelse hos eleverna eller problem i undervisningens genomförande beror på. Det är samtidigt viktigt för rektor att inte enbart inkludera svagheter i sin analys utan även ta fasta på de framgångsfaktorer som skolan har. I arbetet med att förstå och förklara varför resultaten ser ut som de gör kan rektorn med fördel ta hjälp av forskning och Skolverkets allmänna råd och stödmaterial på området. Med utgångspunkt i orsaksanalysen behöver rektor besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder. Dessa insatser ska ta sikte på att höja elevernas måluppfyllelse och höja undervisningens kvalitet, vilket innebär att även insatser som behövs för att få rättssäkra betyg ingår. Rektor kan delegera utförandet av utvecklingsåtgärderna men har en central och viktig roll i att leda och driva kvalitetsarbetet. Som en del av kvalitetsarbetet ska rektorn också följa upp om de skolförbättrande åtgärder som rektorn tidigare fattat beslut om fått avsedd effekt. I det här arbetet ingår också att rektor fattar beslut om hur resurser ska fördelas, för att bäst möta de behov som finns på skolan. Det är centralt att rektorn skapar delaktighet i uppföljning, analys och utvecklingsarbetet. När personal och elever upplever sig delaktiga i arbetet sker förankring och ökad förståelse för verksamhetens problem, styrkor och förbättringsarbete.

Med anledning av Skolinspektionens bedömning av såväl rektorns som huvudmannens uppföljning, analys, ledning och styrning vill Skolinspektionen understryka att det är huvudmannens ansvar att utbildningen i sin helhet är likvärdig, lever upp till nationella mål och riktlinjer samt vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det är rektorn som ansvarar för sin skolas resultat samt leder och samordnar det pedagogiska arbetet på skolenheten. Huvudmannen ger förutsättningar till rektorn via övergripande planering, resursfördelning och personalförsörjning. Rektor ansvarar för genomförande av arbetet och utveckling av sin skolas verksamhet. Eftersom huvudmannen är ytterst ansvarig för de förutsättningar rektorerna får kan denna aldrig frånsäga sig det övergripande ansvaret. En huvudman som får kännedom om brister måste

vidta de åtgärder som behövs för att avhjälpa bristen. För att kunna vidta adekvata åtgärder behöver huvudmannen veta vad som orsakar och påverkar resultaten som verksamheten uppvisar.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Det är dessutom tydligt att undervisningen utgår från de enskilda elevernas behov och förutsättningar. Eleverna får därtill goda möjligheter att vara delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande.

Strukturerad och varierad undervisning samt aktivt lärarstöd

Lärarna ser till att stimulera elevernas lärande genom att planera för och genomföra en undervisning med goda möjligheter till variation. Såväl lektionsobservationer som elev- och lärarintervjuer visar att eleverna får bra möjlighet att inhämta kunskap på olika sätt eftersom lärarna ser till att de får arbeta med olika typer av uppgifter och aktiviteter. Dels ingår det som en del i lärarnas planering av undervisningen att få till en variation och balans, dels varierar de undervisningen utifrån uppkomna behov i stunden för att eleverna ska hålla fokus på skolarbetet. Eleverna får exempelvis arbeta med uppgifter enskilt, i par, mindre eller större grupper. De får använda digitala hjälpmedel, se film, göra rollspel och leka lekar relaterat till det aktuella ämnet.

Därtill planerar och genomför lärarna undervisningen så att det blir tydligt för eleverna hur olika moment och aktiviteter hänger samman med läroplanens mål och syfte. De säkerställer också att eleverna förstår, kommer igång med och bibehåller intresset för skolarbetet. Enligt eleverna vet de alltid vad de ska göra och träna på eftersom lärarna beskriver det för dem. Det är något som Skolinspektionen också ser exempel på under lektionsobservationer. Där informerar lärare eleverna om vilka aktiviteter de ska göra

och vilka kunskaper det är tänkt att de ska utveckla. Läraren förklarar på olika sätt och försäkrar sig om att eleverna förstår och kommer igång med aktiviteterna. Tillsynes verkar eleverna på de besökta lektionerna både komma igång med skolarbetet och bibehålla intresset lektionerna igenom. I slutet på lektionen återknyter några lärare till syftet, och skapar på så sätt förutsättningar för att eleverna ska uppfatta innehållet som meningsfullt och få syn på sitt eget lärande. På andra lektioner är avslutet inte lika tydligt, vilket enligt eleverna är ganska vanligt. Visserligen visar granskningen att eleverna i huvudsak får en strukturerad undervisning. Men utifrån det eleverna berättar tycker Skolinspektionen att det finns anledning att rektorn tittar närmre på hur väl varje lärare lyckas med att planera och genomföra ett sammanfattande avslut på lektionen.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Lärarna planerar och genomför undervisningen med tydlig utgångspunkt i de enskilda elevernas olika behov. Intervjuer med elever och personal ger en samstämd bild av att personalen har god kännedom om elevernas olika behov och förutsättningar och anpassar innehåll och arbetssätt till individer och aktuell elevgrupp. Eleverna säger att lärarna känner dem väl och att de kan arbeta med samma uppgift/aktivitet men på olika sätt beroende på deras kunskapsnivå. De ger som exempel att de kan få hoppa över uppgifter som är för lätta och gå till mer utmanande uppgifter direkt. Om de tycker att någon uppgift är för svår förser läraren dem med lättare material. Enligt eleverna finns lärarna alltid tillgängliga och kan hjälpa dem. Lärarna berättar att de har pratat med varandra om vikten av och hur de kan utforma undervisningen så att stödjande insatser och utmaningar kommer alla elever till del. Det kan handla om att de gör medvetna val av arbetssätt och arbetsformer, där de väljer något som gagnar alla men särskilt vissa. Ett annat exempel är att de efter en gemensam genomgång kan sätta sig med en grupp av elever eller någon individ som de vet behöver få informationen förklarad på annat sätt. Lärarna ser att det ger eleverna bättre förutsättningar att arbeta på mer självständigt. Eleverna har också tillgång till olika digitala och taktila hjälpmedel. Lärarna samverkar med elevhälsan i arbetet med att individanpassa undervisningen. Enligt elevhälsan lyckas lärarna bra med att anpassa undervisningen både på grupp- och individnivå. Däremot menar såväl elevhälsan som rektorn att de behöver se över hur de organiserar arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd utifrån att andelen elever med behov av stöd ökat markant under detta läsår. De ser att befintlig organisation inte möter behovet som finns och att förändringar behöver göras. Särskilt för att säkerställa att elever som riskerar att inte nå betygskriterierna som minst ska uppnås även framgent kommer få det stöd de behöver.

Vidare bidrar lärarna till att stärka elevernas självförtroende och motivera dem. I intervju med elever framgår att lärarna skapar ett tillåtande klimat i klassrummet genom att uppmuntra dem att våga gissa, göra fel och prova och få dem att se det som en del av lärandet. Lärarna stöttar eleverna när de gör fel genom att påvisa hur den erfarenheten kan hjälpa dem i kommande arbete. De visar också uppskattning och ger eleverna positiv respons när de lyckas bra. På så sätt skapar lärarna förtroendefulla relationer som i sin tur bidrar till att stärka elevernas självförtroende och motivation. Elevernas motivation stärks också när lärarna sätter in uppgifter i ett för eleverna angeläget sammanhang, så som att anknyta till aktuella samhällsfrågor eller livet utanför skolan. Att lärarna arbetar så visar såväl lektionsobservationer som intervjuer med elever och lärare.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Lärarna planerar och utvärderar regelbundet undervisningen tillsammans med eleverna. Av intervjuer framgår att det är vanligt att lärarna pratar med eleverna om målet för lektionen och be dem utvärdera hur det gått och hur lektionen varit. Det kan eleverna få göra genom att visa "tumme upp/tumme ner" och berätta varför de tycker det ena eller andra. Andra gånger får eleverna reflektera över undervisningen i mindre grupper eller i helklass. Då kan de prata om hur det gått och eleverna får exempelvis möjlighet att framföra vad som inte fungerar så bra och prata om orsakerna till det. Lärarna ställer också skriftliga frågor till eleverna för att få återkoppling kring deras egen insats och för att fånga om eleverna önskar något mer än vad som redan berörts i undervisningen. De gör också en veckoutvärdering tillsammans med eleverna. I den frågar de eleverna om vad de lärt sig, vad som varit roligt och vad de önskar mer av. Utvärderingarna sammanställs och används som underlag i lärarnas planering. Lärarna ser också till att eleverna får möjlighet att delta i planeringen av undervisningen. Dels genom att be de reflektera över hur de vill arbeta när de ska ta sig an ett nytt arbetsområde, hur de tror att de lär sig bäst och hur de vill redovisa sina kunskaper. I intervju med de yngre eleverna framgår att lärarna efterfrågar elevernas synpunkter och önskemål i spontana samtal eller när de gjort klart ett arbete. De får även möjlighet att välja eller rösta om olika alternativ som läraren presenterar. De äldre eleverna anser att de är delaktiga i de allra flesta ämnen. Där får eleverna tycka till om hur de ska ta sig an det centrala innehållet, vilka arbetsformer och arbetssätt de ska använda och hur de ska redovisa sina kunskaper. Eleverna säger de att de är trygga med att framföra sina åsikter till lärarna och att de gör det löpande. De tycker att lärarna lyssnar på dem, tar till sig elevernas synpunkter låter dem påverka kommande undervisning.

Såväl intervjuer som lektionsobservationer visar att undervisningen präglas av ett tillåtande klimat där eleverna uppmuntras att föra fram sina tankar och åsikter och att de

förväntas bemöta varandra med respekt. Eleverna säger att de känner sig trygga, blir lyssnade på och att lärarna ger eleverna utrymme att reflektera över sitt eget lärande. Dels genom att eleverna under lärarens ledning planerar och utvärderar sitt eget arbete veckovis, dels genom de utvärderingar som beskrivs ovan och för att eleverna återkommande får möjlighet att reflektera över vad de lärt sig och tränat på i förhållande till mål och syfte med undervisningen, vilket beskrivs närmre under rubriken *Strukturerad och varierad undervisning samt aktivt lärarstöd*.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett medvetet, tydligt och aktivt arbete för att främja en arbetsmiljö som präglas av både trygghet och studiero.

Trygghet

Personalen på skolan har ett gemensamt förhållningssätt för att skapa trygghet såväl i klassrummet som i andra delar av skolan och på nätet. Det visar sig i intervju med elever, lärare och rektor som beskriver flera olika exempel på hur det trygghetsskapande arbetet fungerar. Som ett främjande arbete pratar lärarna till exempel ofta om att alla lika värde och vikten av att respektera varandra både i skolan, utanför skolan och på nätet. Under lektionsobservationer såg Skolinspektionen också exempel på det då läraren lyfte hur eleverna förväntades bemöta varandra och gav konkreta exempel på hur det kunde ta sig uttryck i den aktuella aktiviteten. Lärare och elever pratar även om stämningen på nätet och hanterar eventuella incidenter de får kännedom om via elever eller vårdnadshavare.

Lärarna arbetar dessutom medvetet med att skapa goda relationer och att alla lärare ska bemöta eleverna likvärdigt och ta tag i saker som sker, oavsett vilken klass eleverna tillhör. Eleverna uppger att de känner sig trygga på skolan och att det är en god

stämning mellan elever samt mellan elever och personal. De tycker lärarna ser till att alla vågar komma till tals och får uttrycka sina åsikter. Dels genom att uppmuntra dem att ställa frågor och våga göra fel, dels genom en särskild strategi de använder för att fördela ordet till alla. Det eleverna beskriver såg också Skolinspektionen exempel på under lektionsobservationerna.

Enligt elever och lärare tillfrågas eleverna i olika samtal om hur de upplever tryggheten och eleverna menar att det alltid finns någon vuxen att vända sig till vid otrygghet. När lärarna får kännedom att det finns otrygghet lyfts detta med elevhälsa och rektor. Det kan till exempel resultera i att kuratorn stöttar upp med insatser under en period eller att de gör någon annan lämplig insats. Trots allt gott trygghetsskapande arbete lärarna gör saknas det ändå struktur och systematik i arbetet. Dels saknas en uppföljning av elevernas trygghet i rektorns systematiska kvalitetsarbete, dels är planen för att motverka kränkande behandling inte uppdaterad på flera år, detta beskrivs mer under området *Rektors ledarskap*.

Studiero

Det finns ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa studiero och eleverna involveras i arbetet. I intervju med lärare och elever framgår att det finns tydliga förväntningar på att det ska vara studiero och att eleverna är väl införstådda i det. Lärarna pratar ofta med varandra om gemensamma regler i syfte att skapa samsyn och se till att alla har och visar samma förväntningar på studieron. I det arbetet ingår också att samtala om åtgärder i de fall studieron brister. De för också regelbundet samtal med eleverna för att skapa samsyn kring förväntningar på studiero. Samtalen handlar bland annat om varför det är viktigt med studiero och hur de ska arbeta för att skapa den. Eleverna berättar att de till exempel kan plinga i en klocka för att signalera till klasskamraterna att de behöver bättre studiero. De använder sig även av vissa överenskomna tecken för att minska störande prat. Läraren kan också visa med tecken när det är dags för eleverna att tystna eller sänka ljudnivån. Enligt lärarna ser de att arbetet ger effekt och att det är väldigt god studiero. Även eleverna tycker att studieron är bra och att lärarna ser till att upprätthålla den i de fall det blir för pratigt. Då räcker det med en tillsägelse eller att läraren särar på eleverna som pratat för mycket. Eleverna får möjlighet att utvärdera studieron i samband med de veckoutvärderingar lärarna gör med dem. Lärarna sammanställer underlaget och använder det i kommande planering. Utöver ovan beskrivna arbete för studieron har också lärarna ett tydligt ledarskap i klassrummet och ser till att anpassa undervisningen efter såväl gruppens som enskilda elevers behov och förutsättningar. Detta beskrivs mer under området *Undervisning* men är värt att nämna även i detta sammanhang då det är viktiga förut-

sättningar för att skapa studiero. Däremot framgår det av intervju med rektorn att studieron inte ingår som en del i skolans systematiska kvalitetsarbete, vilket beskrivs närmre under området om *Rektors ledarskap*.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är rektorn ger lärarna goda förutsättningar att regelbundet samverka om bedömning och betyg. Rektorn följer upp betyg i syfte att säkerställa likvärdighet och har inte identifierat några stora avvikelser som funnits över tid. Däremot gör inte rektorn en tillräcklig analys i de fall avvikelser identifieras. Inte heller inkluderas omdömen på ett tydligt sätt i rektorns uppföljning och analys.

Analys och diskussion av omdömen och betyg

Rektorn följer upp resultat och gör i viss mån en analys av dessa i syfte att hitta avvikelser, dock ingår inte omdömen i någon större utsträckning i analysen. Därtill är, så som beskrivits under avsnittet *Rektors ledarskap*, det systematiska kvalitetsarbetet ytterst begränsat liksom rektorns förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet. Rektorn säger att hen tar del av resultat på nationella prov, betyg i alla ämnen och årskurser, för flickor och pojkar samt över tid för att identifiera avvikelser. När det gäller omdömen reflekterar rektorn över hur dessa står sig i relation till betygen eleverna senare får men gör ingen uppföljning och analys av omdömen för att se om de är likvärdiga. Rektorn identifierade ett par avvikelser i betyg föregående läsår. I ett fall motiveras avvikelsen med att det saknades underlag för att bedöma elevernas kunskaper i ämnet, i ett annat med att läraren saknade utbildning för och kompetens i att sätta betyg. Det första fallet avser variation mellan flickors och pojkars betyg i ett ämne. Avvikelsen har visserligen diskuterats med berörd lärare men rektorn har inte utifrån ett könsperspektiv gjort en analys av avvikelsen. Det andra fallet handlar om att en obehörig lärare satte betydligt högre betyg på eleverna än de hade föregående termin och att det saknas motivering till höjningen. Enligt rektorn arbetar den obehöriga läraren inte längre kvar på skolan och det finns i övrigt inte några avvikelser i lärarnas betyg.

Enligt rektorns bedömning använder lärarna sig av hela betygsskalan och sätter likvärdiga betyg. Av den anledningen har de enligt rektorn inte fört någon diskussion i lärarkollegiet utifrån de analyser som gjorts.

Tvärtemot vad rektorn uppgett om uppföljning och analys av omdömen och betyg anser lärare att rektorn inte systematiskt följer upp omdömen och betyg i syfte att hitta avvikelser eller diskuterar dessa i lärarkollegiet. De känner exempelvis inte till om rektorn tar del av och analyserar resultat på nationella prov. Det finns lärare som på uppdrag av rektorn årligen tagit fram diskussionsunderlag att utgå från men att underlaget inte använts på övergripande nivå i kollegiet eller under ledning av rektorn. Enligt lärarna förlitar sig rektorn till allt för stor del på deras kompetens i bedömning och betyg och säger att de påtalat för rektorn att hen särskilt behöver följa upp bedömning och betygssättning av obehöriga lärare. Specialpedagogen som är delaktig i uppföljning av elevernas studieresultat berättar att hen på eget initiativ och utifrån eget intresse analyserar dessa för att finna avvikelser och rapporterar eventuella sådana till rektorn. Enligt specialpedagogen tar rektorn del av betygskatalogen och resultat på nationella prov men hen känner inte till om rektorn systematiskt analyserar resultat för att identifiera avvikelser. I de fall specialpedagogen identifierat avvikelser har rektorn vidtagit åtgärder.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin egen bedömning och betygssättning. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det finns forum där lärarna får möjlighet att samplanera, sambedöma och få god insikt i styrdokumentet. Dels samplanerar lärarna innehållet i undervisningen över stadier och i respektive ämne, dels samarbetar de om utformning av prov. Enligt lärarna pratar de ofta om vilka kunskaper eleverna visar genom olika uppgifter. De diskuterar också hur eleverna kan få möjlighet att visa sina kunskaper och förmågor i förhållande till betygskriterierna i ett specifikt ämne även genom uppgifter i andra ämnen.

Lärarna samverkar exempelvis i bedömning av elevuppgifter och vid nationella prov sker samverkan även med lärare på en annan skola. De använder sig också av gamla nationella prov vid bedömning och betygssättning i syfte att säkerställa likvärdighet. De har också haft gemensamma diskussioner för att skapa samsyn kring tolkning av styrdokument på ett mer allmänt plan men också i respektive ämne. Specialpedagogen och lärarna samverkar ofta kring bedömning av elevers kunskaper, men det är inte ett uttalat uppdrag som tilldelats eller organiseras av rektorn. Rektorn berättar att hen leder vissa insatser för bedömning och betyg och tar del av lärarnas arbete genom diskussioner i olika forum och informella samtal i den dagliga verksamheten. I det un-

derlag huvudmannen inkommit med inför granskningen skriver rektorn att flera kollegor, specialpedagog och rektorn oftast är involverade i bedömningar inför omdömen och betyg.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas omdömen och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på.

Rektorn gör en begränsad uppföljning av lärarnas omdömen och betyg i syfte att säkerställa likvärdigheten i dessa. Rektorn har visserligen följt upp och konstaterat att det inte finns några stora avvikelser i lärarnas betygssättning över tid, men har inte gjort motsvarande analys gällande omdömen. Det finns tydliga rutiner för hur obehöriga lärare ska få stöd i såväl planering som genomförande av undervisningen liksom i bedömning och betygssättning. Trots det har omotiverade betyg satts. Möjligheterna att identifiera vad eventuella avvikelser beror på samt när eller varför rutiner brister är också sämre eftersom det systematiska kvalitetsarbetet är bristfälligt och rektorn inte har tillräckliga förutsättningar att bedriva det pedagogiska arbetet, vilket beskrivs under området *Rektors ledarskap*.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. I det ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i betygen inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i lärarnas bedömning, omdömen och betygssättning för att ta reda på vad avvikelserna beror på. I området *Rektors ledarskap* framgår att rektorn behöver utveckla sina analyser för att förklara orsaker till de resultat som finns. I det arbetet behöver rektorn även ha ett med ett likvärdighetsperspektiv, det vill säga att ta reda på om det kan finnas omotiverade avvikelser i lärarnas bedömningar, omdömen och betyg. Det är också viktigt att lärares bedömning och omdömen ingår i det arbetet eftersom felaktiga omdömen kan riskera att elever i behov av särskilt stöd inte uppmärksammas i tid. Om det framkommer att det finns omotiverade avvikelser eller mönster över tid ska rektorn ha en tydlig analys och förklaring till dessa. Rektorn behöver därefter, beroende på vad analysen visar, föra en diskussion med enskilda lärare, arbetslag eller

hela kollegiet för att kunna besluta om utvecklingsinsatser för förbättrad likvärdighet vid betygssättning.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö och utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att huvudmannens kännedom om kvaliteten i verksamheten är begränsad. De utgår från ett allt för snävt underlag och gör ingen egen analys för att förstå vilka orsaker som ligger bakom de resultat skolan har. Huvudmannens förutsättningar att ge rektorn ett behovsanpassat stöd, arbeta långsiktigt och systematiskt med förutsättningar för undervisningen liksom att ta sitt ansvar för en god måluppfyllelse och likvärdighet i utbildningen är därmed också begränsade. Det finns visserligen förankrade rutiner för att ta emot och utreda klagomål och kränkingsanmälningar men de tillämpas inte och bidrar inte till att utredningen blir opartisk.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Huvudmannen efterfrågar inget underlag från rektorn i syfte att göra självständiga bedömningar av skolenheten men de tar del av rektorns sammanställning av kunskapsresultat och en dokumenterad kvalitetssammanställning på skolenhetsnivå. Emellertid är rektorns underlag mycket begränsat i det avseendet att underlaget är snävt, det saknas orsaksanalys liksom åtgärder grundade i en sådan analys, vilket beskrivs närmre under området *Rektors ledarskap*. Enligt huvudmannen tar de del av nationell statistik för lägeskommun och rike rörande kunskapsresultat för att jämföra dessa med skolans. Huvudmannen konstaterar att måluppfyllelsen är god och ställer frågor till rektorn i de fall avvikelser syns. Rektorn får då berätta vad avvikelserna beror på och hur skolan arbetar. Huvudmannen gör dock ingen egen analys med egna slutsatser och bedömer med vilken kvalitet verksamheten bedrivs. I de fall huvudmannen drar slutsatser är de ofta av mer generell karaktär som att måluppfyllelsen är god eller att betygssättningen är likvärdig. Det saknas också ofta belägg för slutsatser de drar då de vanligen bygger på information som inhämtats i spontana samtal med lärare och elever på skolan, vårdnadshavare, ungdomar som tidigare varit elever på skolan eller sina egna

barn som är elever på skolan. Huvudmannen menar att de får löpande information om verksamheten under styrelsemöten där rektorn deltar. Dock framgår det tydligt att huvudmannen inte har kännedom om väsentliga delar som inte fungerar bra, exempelvis att undervisningen i ett ämne inte är saklig och allsidig, att tillgången till och organisationen av elevhälsans arbete inte tycks motsvara det behov som finns eller att det under flera års tid inte har upprättats en plan för, eller har bedrivits ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

I intervju med rektorn och specialpedagogen framgår att roller och ansvar i styrkedjan inte är tydliga. Det resulterar exempelvis i att personal och vårdnadshavare vänder sig till rektorn med frågor ämnade för huvudmannen. Huvudmannen är av en helt annan uppfattning och anser att roller och ansvarsfördelning är tydliga utifrån att det finns angivet i ett visst dokument. Skolinspektionen har efter genomförda intervjuer efterfrågat dokumentet huvudmannen hänvisar till och fått ta del av det. Där framgår dock ingen sådan beskrivning som huvudmannen uppger ska finnas.

Oberoende aktör vid klagomål och kränkingsanmälningar

Klagomål och anmälan om kränkande behandling utreds främst av rektorn. Det finns rutiner som tydliggör arbetsgången för såväl inkomna klagomål som anmälan om kränkande behandling. Dock visar intervju med rektorn och huvudmannen att lärarna inte tillämpar rutinen avseende kränkande behandling och att de sällan rapporteras till huvudmannen, se mer om det under området om *Rektors ledarskap*.

Inkomna klagomål utreds vanligen av rektorn själv som säger att de kunnat hantera det som uppkommit inom befintlig organisation, exempelvis riktade insatser av kuratorn eller fördelning av personella resurser. I något fall har huvudmannen skött utredningen och de har också stöttat rektorn i kontakt med vårdnadshavare vid behov. Enligt rektorn finns det dock ingen tydlig ansvarsfördelning mellan rektorn och huvudmannen avseende utredningsansvaret. Någon ansvarsfördelning framgår inte heller i den skriftliga rutin som Skolinspektionen fått ta del av. Huvudmannen uppger däremot i intervju att de tar del av inkomna klagomål och utreder dessa även om det oftast sker i samverkan med rektorn. Dock framgår det av intervju med huvudmannen att de saknar kännedom om att undervisningen inte är saklig och allsidig i ett särskilt ämne trots att det är väl känt av såväl personal som rektorn.

I början av läsåret får föräldrar och elever skriftlig information om möjligheten att lämna klagomål och hur de ska gå till väga för att göra det. Sådan information går också ut till nya elever och deras föräldrar.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen saknar god kännedom om verksamheten som bedrivs vid skolan och tillhandahåller ett svagt stöd till rektorn. Som beskrivits tidigare i detta beslut saknas

väsentliga delar i rektorns uppföljning och analys och huvudmannen gör inte heller en egen analys för att kunna bedöma hur väl verksamheten fungerar och vilka eventuella behov av åtgärder och stöd som behövs. Att nämnda arbetsprocesser fungerar dåligt anser Skolinspektionen är en högst trolig orsak till att huvudmannen inte känner till de brister som finns i verksamheten. När huvudmannen saknar kännedom om brister i verksamheten kan inte heller huvudmannen fullt ut ge ett behovsanpassat stöd. Av intervju med rektorn och huvudmannen framgår att huvudmannen förlitar sig på att verksamheten löper på och att rektorn framför behov av stöd. Enligt rektorn har hen vid flertalet tillfällen framfört behov av avlastning i rektorsuppdraget men utan framgång. Enligt rektorn finns en sårbarhet i organisationen i och med dåliga förutsättningar för rektorsuppdraget. Detta eftersom är allt för mycket av rektorns arbete är personbundet och inte systematiserat eller dokumenterat. Rektorn ser bland annat behov av större avlastning i administrativa uppgifter för att hen exempelvis ska kunna bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete enligt författningarnas krav. Även huvudmannen uppger att det saknas tillräckliga förutsättningar för rektorn att bedriva ett pedagogiskt arbete men anser att rektorn har god kännedom om verksamheten och gör ett bra jobb med att följa upp verksamheten på en övergripande nivå. Orsaken till att rektorn inte har förutsättningar att bedriva ett pedagogiskt arbete är enligt huvudmannen att allt för mycket tid går till kontakter med vårdnadshavare och spontant uppkomna saker och därmed mindre till ett systematiskt arbete. Som åtgärd i och med detta har huvudmannen tydliggjort för vårdnadshavare att de i första hand ska vända sig till lärarna och de har diskuterat möjligheten att införa en telefontid under vilken rektorn ska finnas tillgänglig för vårdnadshavare. Huvudmannen har också tillsatt personella resurser för att ge rektor stöd i frågor som rör ekonomin. Skolinspektionen förslår inte något utvecklingsområde om huvudmannens arbete med ett behovsanpassat stöd till rektorn. Men mot bakgrund av vad granskningen visar avseende exempelvis rektorns ledarskap förefaller huvudmannen enligt Skolinspektionens mening sakna insikt i såväl rektorns ansvar och skyldighet i att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, vilket stödbehov rektorn har liksom det egna ansvaret att ge rektor förutsättningar för uppdraget. Mot bakgrund av det finns anledning för huvudmannen att även utveckla detta arbete.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Huvudmannen arbetar till viss del långsiktigt och systematiskt för att skapa förutsättningar för undervisningens planering och genomförande. Huvudmannen ser bland annat till att tillföra ekonomiska resurser som kan användas utifrån behov som lärare, övrig personal och rektorn identifierar. Enligt specialpedagogen innebär det till exempel att tillgången till såväl digitala som andra hjälpmedel finns att tillgå utifrån de be-

hov som finns. Lärarna anser även att de får köpa in läromedel utifrån behov. De ekonomiska resurserna skapar också bra möjligheter för rektorn att organisera undervisningen i små grupper med hög lärartäthet, vilket samtliga intervjuade ser som en framgångsfaktor till de goda resultat de har. Däremot uppger rektorn att hen sällan pratar om förutsättningar med huvudmannen eftersom det oftast inte resulterar i några åtgärder. Liksom beskrivits på flera olika ställen i detta beslut och synliggjorts genom olika exempel saknas en systematik i huvudmannens arbete. Det innebär enligt Skolinspektionen att huvudmannen går miste om viktig information och inte fullt ut kan arbeta långsiktigt och systematiskt med olika förutsättningar i verksamheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver göra egna bedömningar av verksamheten vid skolenheten som underlag inför beslut om utvecklingsinsatser.

Huvudmannen förlitar sig i allt för stor utsträckning på rektorn som en garant för att verksamheten genomförs i enlighet med de nationella målen. Huvudmannens ledning och styrning är svag och de tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att styra verksamheten. Det visar sig bland annat i att de saknar kännedom om uppenbara brister i verksamheten och således inte heller åtgärdar dessa.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen samlar in ett betydligt bredare underlag av olika resultat, undervisningens genomförande och förutsättningar i verksamheten för att kunna göra egna bedömningar av kvaliteten i verksamheten och utifrån dem fatta beslut om adekvata utvecklingsinsatser. Huvudmannen behöver kritiskt granska och analysera den uppföljning av resultat som tagits fram av rektorn. I detta arbete behöver huvudmannen diskutera om den analys och de utvecklingsåtgärder som rektorn har beslutat om och genomfört på skolenheten är adekvata, eller om huvudmannen gör andra bedömningar. Det är viktigt att huvudmannen gör en egen bedömning och förhåller sig självständigt till den uppföljning och analys som exempelvis

rektorn vid skolenheten tagit fram.¹ Det är särskilt viktigt då granskningen visar att även kvaliteten i rektorns uppföljning och analysarbete över resultaten behöver förbättras. Till sist behöver huvudmannen se till att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i syfte att göra det tydligt vilka beslut om insatser som fattas, vilket underlag besluten grundar sig på och för att kunna följa upp att insatser genomförs och om de ger avsedd effekt.

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Beslutsfattare

Signerat av: Helena Boëthius

X Susanne Nordberg

Föredragande

Signerat av: Susanne Nordberg

I handläggningen av ärendet har även Karin Larsson medverkat.

¹ Skolinspektionen (2018) *Kommuners styrning av gymnasieskolan: Ger kommunerna alla elever möjlighet att nå målen?*

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med huvudmannen
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 11-13 oktober 2022. Besöket genomfördes av Susanne Nordberg och Karin Larsson.

Montessoriskolan Älvkullen är en fristående grundskoleenhet vars huvudman är Stiftelsen Montessori för alla barn. Det går 124 elever i årskurserna 1-9. Skolenheten leds av en rektor.

Bilaga 3: Formulär för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

- Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver arbeta långsiktigt och systematiskt med att utveckla undervisningen. Arbetet behöver ske tillsammans med elever och personal samt dokumenteras.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

• Utvecklingsområde 2: Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas bedömningar och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
• Utvecklingsområde 3: Huvudmannen behöver göra egna bedömningar av verksamheten vid skolenheten som underlag inför beslut om utvecklingsinsatser.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

